



Development of Integrated Learning Unit Competencies Media Literacy Using Professional Learning Community for Students of Bachelor of Education Program, Chaiyaphum Rajabhat University

Nilrat Kota

Faculty of Education and Human Development, Rajabhat Chaiyaphum University, Thailand

E-mail: noinin41@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8118-5064>

Received 23/09/2024

Revised 02/10/2024

Accepted 02/11/2024

Abstract

Background and Aims: Media literacy is an important concept of education in the 21st century. Media literacy in accordance with the guidelines of the professional learning community to develop children and youth to be able to effectively immunize themselves and those around them. Therefore, it is necessary for teacher professional students to be developed. The objectives of this research were: 1) to develop the competency in designing integrated media literacy learning units using Professional Learning Communities (PLC) for pre-service teachers at Chaiyaphum Rajabhat University, and 2) to evaluate the competency in designing integrated media literacy learning units using PLC for pre-service teachers at Chaiyaphum Rajabhat University. The sample was a group of 48 third-year students majoring in Elementary Education, selected by cluster sampling.

Methodology: The research instruments included: 1) a questionnaire assessing the current conditions, issues, and needs for developing the competency in designing integrated media literacy learning units using PLC, employing a 5-point Likert scale; 2) a manual for designing integrated media literacy learning units using PLC; 3) a multiple-choice test with 30 items measuring knowledge of integrated media literacy learning unit design using PLC; 4) a skills assessment for designing integrated media literacy learning units using PLC, also utilizing a 5-point Likert scale; and 5) a satisfaction questionnaire concerning the development activities for designing integrated media literacy learning units using PLC, measured on a 5-point Likert scale with 10 items. Statistical methods included percentage, mean, standard deviation, and t-test for dependent samples.

Results: (1) The current conditions and issues were at a high level, while the need for development was at the highest level. (2) The students' post-activity knowledge scores were significantly higher than pre-activity scores at the .01 level of significance. The overall skill in designing integrated media literacy learning units using PLC was rated at the highest level, and satisfaction with the competency development activities was also at the highest level.



Conclusion: The competency in designing integrated media literacy learning units using Professional Learning Communities (PLC) of pre-service teachers has increased in all aspects.

Keywords: Competency; Integrated Learning Unit; Media Literacy; Professional Learning Community



การพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

นิลรัตน์ โคตะ

คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การรู้เท่าทันสื่อเป็นแนวคิดที่สำคัญของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสมรรถนะการจัดทำหน่วยบูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ ตามแนวทางของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อต่อยอดสู่การพัฒนาเด็กและเยาวชนให้สามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้ตนเองและคนรอบข้างได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นที่นักศึกษาวิชาชีพครูจะต้องได้รับการพัฒนา การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ และ 2) เพื่อประเมินสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ปีการศึกษา 2567 จำนวน 48 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

ระเบียบวิธีการวิจัย: เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ 2) คู่มือการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 3) แบบทดสอบวัดความรู้ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 4) แบบประเมินทักษะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ และ 5) แบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที

ผลการวิจัย: (1) สภาพปัจจุบัน ปัญหาในการพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) นักศึกษามีคะแนนการทดสอบหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทักษะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปผล: สมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยรวมสูงขึ้นทุกด้าน

คำสำคัญ: สมรรถนะ; หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ; การรู้เท่าทันสื่อ; ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร โดยกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่ยุคศตวรรษที่ 21 มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งในระบบการศึกษาที่มีการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรนั้น หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ ระดับท้องถิ่น จนถึงระดับสถานศึกษา จึงมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริม การใช้และพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด อันจะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในระดับชาติ การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาเป็นเรื่องสำคัญ แต่มาตรฐานการเรียนรู้จะไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ได้เลย หากไม่มีการเชื่อมโยงมาตรฐานไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง การสร้างหลักสูตรที่สัมพันธ์หรืออิงกับมาตรฐานการเรียนรู้อย่างชัดเจน จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็น ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตร จำเป็นต้องเข้าใจแนวคิด หลักการ และแนวปฏิบัติของหลักสูตรอิงมาตรฐาน การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญของการจัดทำหลักสูตรอิงมาตรฐาน เพราะหน่วยการเรียนรู้จะมีรายละเอียดของเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน การวัดและประเมินผล ซึ่งจะนำมาตรฐานไปสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างแท้จริง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553)

พัฒนาของเทคโนโลยีการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นสื่อกระแสหลักอย่างโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และสื่อทางเลือกอย่างอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ ที่เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายและแพร่กระจายผ่านสื่อต่างๆ ส่งผลให้ผู้บริโภคทุกช่วงวัย สามารถเสพสื่อได้ทุกช่องทาง เกิดเสรีภาพในการเสพข้อมูลข่าวสารได้อย่างอิสระ สามารถเป็นได้ทั้งผู้รับสารที่มีสถานะเป็นได้ทั้งผู้บริโภคสื่อและผู้ส่งสารในเวลาเดียวกัน ไร้การควบคุมทั้งขอบเขตและเนื้อหา อาจนำไปสู่การตกเป็นเหยื่อของสื่อได้โดยง่าย อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อผู้รับสื่อและสังคม โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นผู้ที่มีโอกาสเข้าถึงสื่อได้มาก ทั้งด้านพฤติกรรม ทักษะคิด ค่านิยม โทรม อภิวินทนากร (2552) กล่าวว่า การรู้เท่าทันสื่อเป็นแนวคิดที่สำคัญของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะช่วยให้คนเราสามารถรับรู้ เข้าใจ ประเมินและสร้างสรรค์เนื้อหาสื่อโดยไม่ถูกรอบงำจากสื่อ รู้จักใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของตนเอง และสังคม จึงเป็นสภาวะที่เกิดจากความสามารถของบุคคลในการวิเคราะห์ความหมายของเนื้อหา ความ และประเมินคุณค่าและเจตนาที่สื่อนำเสนอ ผ่านเทคนิควิธีการต่าง ๆ และเป็นการพัฒนาความคิดอ่านและปัญญาที่มีเป้าหมายสูงสุด การเรียนรู้การรู้เท่าทันสื่อจะไม่สามารถเรียนรู้ได้ตามลำพัง แต่จำเป็นต้องส่งเสริม โดยอาศัยกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะในสถานศึกษา ดังนั้นเยาวชนควรจะต้องมีการเรียนรู้สื่อต่างๆ ไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของการเสพสื่อการเรียนรู้ เพื่อการเท่าทันสื่อจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องเร่งสร้างการรับรู้ ความเข้าใจและทักษะในการบริโภคสื่อเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้เกิดขึ้น เด็กและเยาวชนในวัยเรียนที่ยังอยู่ในรั้วการศึกษาจึงควรได้รับการสร้างภูมิคุ้มกัน โดยครูผู้สอนต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนกลุ่มเด็กและเยาวชนโดยสอดแทรกองค์ความรู้เข้าไปในสถานการณ์หรือบทเรียนหรือหน่วยการเรียนรู้ในชั้นเรียน เกิดการซึมซับรู้เท่าทันสื่อ สามารถปรับตัวและอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ เป็นหน่วยผลิตบัณฑิตครูผู้สอนหลากหลายสาขาวิชา ซึ่งถือว่าเป็นต้นน้ำในการที่จะผลิตแม่พิมพ์ที่มีคุณภาพออกสู่การพัฒนาเด็กและเยาวชนในประเทศชาติ การพัฒนาสมรรถนะในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับนักศึกษาวิชาชีพครูจึงเป็นการเตรียมการพัฒนาคุณภาพในการผลิตครูที่ตอบโจทย์ของประเทศ ผู้วิจัยจึงมีความตระหนักและสนใจที่จะพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครูให้มีความรู้และสมรรถนะเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นสมรรถนะการจัดทำหน่วยบูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ ที่เกิดจากกระบวนการสนทนาพูดคุย ตามแนวทางของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อนำความรู้สมรรถนะที่ได้จากการหล่อหลอมในการวิจัยครั้งนี้ต่อยอดสู่การพัฒนาเด็กและเยาวชนให้สามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้ตนเองและครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
2. เพื่อประเมินสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

การทบทวนวรรณกรรม

1. สมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้
McClelland (1973) กล่าวว่าสมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะที่อยู่ภายในของบุคคล (Underlying Characteristics) ซึ่งสามารถผลักดันให้บุคคลเหล่านั้นปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายตามบทบาทหรือตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้อย่างดีเลิศ มีองค์ประกอบ 5 ส่วน ได้แก่
 1. ความรู้ (Knowledge) คือ ความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้เป็นสาระสำคัญสำหรับวิชาชีพ เช่น ความรู้ด้านเครื่องยนต์ เป็นต้น
 2. ทักษะ (Skills) คือ สิ่งที่ต้องการให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะทางคอมพิวเตอร์ ทักษะทางการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น ซึ่งทักษะที่เกิดขึ้นนั้นมาจากพื้นฐานทางความรู้และสามารถปฏิบัติได้อย่างแคล่วคล่องว่องไว
 3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self-Concept) คือ เจตคติค่านิยมและความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนหรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็น เช่น ความมั่นใจในตนเอง
 4. บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (Traits) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น เช่น คนที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจได้หรือมีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น
 5. แรงจูงใจ/เจตคติ (Motives/Attitude) เป็นแรงจูงใจหรือแรงขับภายใน ซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมายหรือมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นต้น

Spencer และ Spencer (1993) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึงคุณลักษณะพื้นฐาน (Underlying Characteristic) ที่มีอยู่ภายในตัวบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจ (Motive) อุปนิสัย (Trait) อัตมโนทัศน์ (Self-Concept) ความรู้ (Knowledge) และทักษะ (Skill) ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ จะเป็นตัวผลักดันหรือมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล

(Causal Relationship) ให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและ/หรือ สูงกว่าเกณฑ์อ้างอิง (Criterion – Reference) หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้

ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล (2549) กล่าวว่า “ขีดความสามารถ” คุณลักษณะเฉพาะของบุคคล อันได้แก่ ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะซึ่งเป็นพฤติกรรมหรือการกระทำที่บุคคลจะต้องมีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสบผลสำเร็จตามมาตรฐานและเป้าหมาย หรือสูงกว่ามาตรฐานและเป้าหมายของงานที่องค์กรกำหนดไว้

สรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะที่อยู่ภายในตัวของบุคคลและแสดงออกมาโดยการ ปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีผลงานการปฏิบัติงานที่ดีเยี่ยมและโดดเด่น ทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และพฤติกรรม ซึ่งในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ทักษะ และความพึงพอใจ

2. การรู้เท่าทันสื่อ

Silverblatt & Eliceiri (1997) ได้นิยามความรู้เท่าทันสื่อว่า เป็นทักษะการคิดแบบวิพากษ์ที่ทำให้ผู้รับสื่อ สามารถแปลความหมายของข้อมูลที่ได้รับผ่านสื่อมวลชน และช่วยให้เกิดการพัฒนาทักษะการ วิจัยนัย เนื้อหาของสื่อได้อย่างเป็นอิสระ

Potter (2004) การรู้เท่าทันสื่อว่า เป็นมุมมองของบุคคลที่ก่อร่างขึ้นจาก 3 ส่วน ได้แก่ โครงสร้างความรู้ การใช้เครื่องมือ และความตั้งใจในการเปิดรับสื่อและแปลความหมายสารในสื่อที่บุคคลเปิดรับ โดยบุคคลผู้รู้เท่าทันสื่อจะใช้โครงสร้างความรู้ของตนเองในการตีความสาร ซึ่งเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการสร้าง ความรู้ของผู้รู้เท่าทันสื่อคือทักษะ 7 ประการ ประกอบด้วย การวิเคราะห์การประเมิน การจำแนกกลุ่ม การใช้เหตุผลแบบอุปนัย การใช้เหตุผลแบบนิรนัย การสังเคราะห์ และการสรุปสาระสำคัญ

การรู้เท่าทันสื่อ คือ ความสามารถในการตีความ วิเคราะห์ แยกแยะเนื้อหาสาระของสื่อ สามารถโต้ตอบได้อย่างมีสติและรู้ตัว สามารถตั้งคำถามว่าสื่อถูกสร้างขึ้นได้อย่างไร เช่น ใครเป็นเจ้าของสื่อ ใครผลิต และผลิตภายใต้ข้อจำกัดใด ควรเชื่อหรือไม่ หรือมีค่านิยมความเชื่ออะไรที่แฝงมากับสื่อนั้น ผู้ผลิตสื่อหวังผลอะไรจากเรา ซึ่งการรู้เท่าทันสื่อ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การเปิดรับสื่อ การรู้เท่าทันการเปิดรับสื่อของประสาทสัมผัสของเรา ซึ่งเมื่อเปิดรับแล้วสมองจะสั่งการให้คิดและปรุงแต่งให้เกิดอารมณ์ต่าง ๆ ตามมา การรู้เท่าทันสื่อในขั้นของการรับรู้อารมณ์ตนเอง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องแยกความคิดและอารมณ์ออกจากกัน และความคิดจะทำให้เรารับรู้ความจริงว่า อะไรเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เป็นต้น

2. การวิเคราะห์สื่อ การแยกแยะองค์ประกอบในการนำเสนอของสื่อว่ามีวัตถุประสงค์อะไร เป็นสื่อประเภทใด และต้องการที่จะสื่ออะไรกับผู้รับสาร

3. การเข้าใจสื่อ ตีความสื่อหลังจากเปิดรับสื่อไปแล้ว เพื่อทำความเข้าใจในสิ่งที่สื่อนำเสนอ ซึ่งผู้รับสารแต่ละคนก็จะมีคามเข้าใจสื่อได้ไม่เหมือนกัน ตีความไปคนละแบบ ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ พื้นฐานการศึกษา คุณสมบัตินในการเรียนรู้ ตลอดจนการรับรู้ข้อมูลของแต่ละบุคคลที่ไม่เท่ากันมาก่อน

4. การประเมินค่า หลังการวิเคราะห์และทำความเข้าใจสื่อแล้ว เราควรประเมินค่าสิ่งที่สื่อนำเสนอว่ามีคุณภาพและคุณค่ามากน้อยเพียงใด ไม่ว่าจะเป็นด้านเนื้อหา สื่อ เป็นต้น

5. การใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ นำสิ่งที่เราได้จากสื่อมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองและคนรอบตัว

2. เรียนรู้ทักษะการดูแลรักษาสุขภาพ สามารถวิเคราะห์และตั้งคำถามว่าสื่อถูกสร้างขึ้นได้อย่างไร และควรเชื่อถือหรือไม่

3. สามารถวิเคราะห์สื่อในเชิงสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมจนนำไปสู่การสร้างเวทีทางสังคม การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นเพื่อนำมาใช้ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ ผ่านกระบวนการของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยเน้นการสร้างความรู้ความตระหนักในสำคัญของการเลือกและจัดสรรเวลาตนเองในการใช้สื่อ กำหนดสถานการณ์ เพื่อให้คิดวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง การหลีกเลี่ยงภัยจากสื่อออนไลน์จากแหล่งต่างๆ การแยกแยะและเลือกรับสื่อที่เป็นประโยชน์กับตนเองและครอบครัว

3. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

วิจารณ์ พานิช (2555) ให้ความหมายว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง นั่นคือวิธีทำงานเปลี่ยนไป ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเปลี่ยนไป วัฒนธรรมองค์กรเปลี่ยน โดยเป้าหมายของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ การเปลี่ยนแปลงในระดับถึงรากถึงโคน (Transformation) ต่อเนื่องไม่สิ้นสุด โดยมีเป้าหมายหลักที่ผลการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งครูต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเองจาก “ครูสอน” (Teacher) ไปเป็น “ครูฝึก” (Coach) หรือ “ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้” (Learning Facilitator)

Dudgeon (1995) กล่าวว่า ชุมชนการเรียนรู้ (Learning Community) เป็นกลุ่มของผู้เรียนที่ได้ร่วมแบ่งปันประสบการณ์และประสบการณ์เหล่านี้มีผลอย่างยิ่งต่อชีวิตของพวกเขา

Dufour Eaker (1998) ได้อธิบายถึงความเชื่อมโยงของชุมชนของโรงเรียน (School Community) องค์กรการเรียนรู้ (Learning Organization) และกำหนดลักษณะของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยมีแนวทางการพิจารณาแต่ละส่วนดังนี้

บุคคลที่มีความเป็นมืออาชีพ (Professional) เป็นบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งไม่เพียงแต่การฝึกอบรมขั้นสูงเพื่อเข้าสู่งานตนเอง แต่เป็นบุคคลที่คาดหวังว่าจะได้รับการพัฒนาฐานความรู้ที่มีในปัจจุบันด้วยการเรียนรู้ (Learning) แสดงให้เห็นการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและอยากรู้อยากเห็นอยู่ตลอดเวลา ชุมชน (Community) แสดงให้เห็นการเชื่อมโยงกับกลุ่มที่มีความสนใจร่วมกัน

DoFour (2004) ได้ระบุแนวคิดสำคัญที่เป็นแนวทางในการทำงานเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยมุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้ วัฒนธรรมความร่วมมือและเน้นผลการปฏิบัติ ซึ่งเกิดจากการทำงานประจำในโรงเรียน ในการรวมทีมจัดสรรเวลาที่จะพบปะกันในแต่ละวัน และกำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมที่เน้นที่ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน มี 3 แนวคิด คือ

1. อะไรคือสิ่งที่เราต้องการให้นักเรียนเรียนรู้
2. จะรู้ได้อย่างไรว่าเมื่อไหร่นักเรียนจะได้เรียน
3. เราจะปรับปรุงยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในปัจจุบันได้อย่างไร

วิจารณ์ พานิช (2555) กล่าวถึงแนวคิดและเป้าหมายของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงในระดับถึงรากถึงโคน โดยปัจจัยที่สำคัญคือต้องมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องต่างๆ ดังนี้

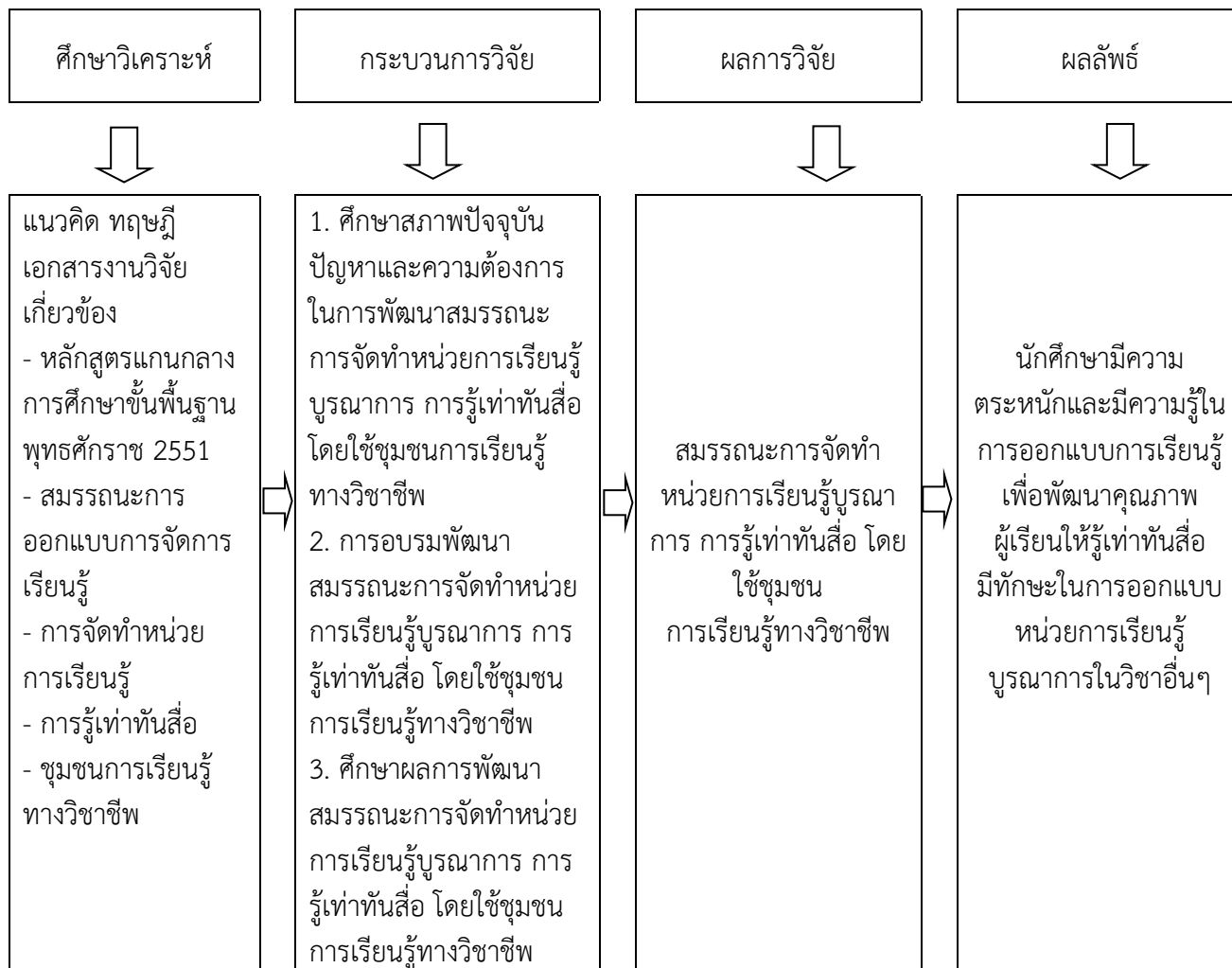
1. การเปลี่ยนแปลงปณิธานความมุ่งมั่นขั้นพื้นฐาน
2. การเปลี่ยนแปลงการสอบ
3. การเปลี่ยนแปลงปฏิภพ หรือการดำเนินการเมื่อมีนักเรียนเรียนล้าหลัง

4. เปลี่ยนแปลงการทำงานของครู

5. เปลี่ยนวัฒนธรรมของโรงเรียน

สรุปได้ว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การรวมกลุ่มของบุคคลในวิชาชีพเดียวกันที่มีเป้าหมายเดียวกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เกิดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยเน้นการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การสร้างความร่วมมือเพื่อให้เกิดการยอมรับการชี้แนะสามารถเชื่อมโยงแนวปฏิบัติสู่เป้าหมาย สะท้อนผลการปฏิบัติงานเพื่อการบูรณาการแก้ปัญหาในชั้นเรียน การปรับปรุงและวางแผนในการพัฒนางานอย่างต่อเนื่องภายใต้การทำงานที่มีบรรทัดฐานร่วมกัน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดหลักการ และกระบวนการของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ในการสนทนา แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อให้ได้ประเด็นปัญหาและแนวทางในการจัดทำหน่วยบูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ

กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ การรู้เท่าทันสื่อ และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2567 สาขาวิชาการศึกษา 9 สาขาวิชา รวมจำนวน 463 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2567 สาขาวิชาการศึกษา จำนวน 100 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

1.2 เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ มีความเหมาะสมมากที่สุดค่าเฉลี่ย 4.89

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยติดต่อประสานงานกับกลุ่มตัวอย่าง และดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และร้อยละ

2. การอบรมเชิงปฏิบัติการ พัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2567 สาขาวิชาการศึกษา 9 สาขาวิชา รวมจำนวน 463 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ปีการศึกษา 2567 จำนวน 48 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

2.2 เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) คู่มือการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.80 2) แบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 มีค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.56-0.77 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.34-0.78 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 3) แบบประเมินทักษะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณ

ค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ มีความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.89 และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ มีความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.80

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.1 ผู้วิจัยชี้แจงการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มตัวอย่าง

2.3.2 ทดสอบวัดความรู้โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ก่อนการจัดกิจกรรม

2.3.3 จัดกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ พัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในวันหยุดราชการ เวลา 08.30-17.00 น.

2.3.4 ประเมินสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ โดยการทดสอบวัดความรู้ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประเมินทักษะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หลังการจัดกิจกรรม

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.4.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพก่อนและหลังการจัดกิจกรรม ใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test for Dependent)

2.4.2 วิเคราะห์ทักษะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และร้อยละ

2.4.3 วิเคราะห์ประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และร้อยละ

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาในการพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ตาราง 1 สภาพปัจจุบัน ปัญหา ในการพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (N=100)

รายการ	ผลการประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดเพื่อกำหนดผลการเรียนรู้	4.17	.49	มาก
2. การกำหนดความคิดรวบยอดสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	4.64	.60	มากที่สุด
3. การหลอมรวมสาระการเรียนรู้สู่การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่เหมาะสม	4.02	1.2	มาก
4. การกำหนดเวลา เหมาะสมกับกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้	2.53	.88	ปานกลาง

รายการ	ผลการประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. การกำหนดภาระงาน/ชิ้นงานได้เหมาะสมสอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด	3.95	.36	มาก
6. จัดทำแนวการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดภาระงาน/ชิ้นงานตามที่กำหนด	3.40	.99	ปานกลาง
7. การวัดและประเมินผลที่สอดคล้องและเหมาะสม	3.09	.65	ปานกลาง
8. ใช้สื่อนำเสนอสถานการณ์ปัญหา/เรื่องที่จะสอนได้อย่างน่าสนใจ	3.81	.72	มาก
9. การเลือกใช้สื่อที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์และชีวิตจริง	3.11	.82	ปานกลาง
10. เทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงแนวคิดอย่างหลากหลาย	3.75	.81	มาก
11. การคาดคะเนแนวคิดสำคัญของผู้เรียนในสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นจริง	3.12	1.08	ปานกลาง
12. การอภิปรายเกี่ยวกับแนวคิด/ชิ้นงานเพื่อความเข้าใจร่วมกันของผู้เรียน	3.07	.78	ปานกลาง
13. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครอบคลุมความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	3.93	.91	มาก
14. สรุปบทเรียน/ประเด็นปัญหา/แนวคิดเพื่อเชื่อมโยงให้เกิดองค์ความรู้	3.57	.91	มาก
15. ระบุประเด็นปัญหาและเสนอแนวทางการแก้ปัญหาในคาบเรียนต่อไป	2.86	.95	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.53	.28	มาก

จากตาราง 1 สภาพปัจจุบัน ปัญหาในการพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.53$, S.D. =0.28) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่การกำหนดความคิดรวบยอดสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.64$, S.D. =0.60) รองลงมาได้แก่ การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด เพื่อกำหนดผลการเรียนรู้ และการหลอมรวมสาระการเรียนรู้สู่การออกหน่วยการเรียนรู้ที่เหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$, S.D. =0.49 และ $\bar{X}=4.02$, S.D. =0.21) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่การกำหนดเวลาเหมาะสมกับกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ และระบุประเด็นปัญหาและเสนอแนวทางการแก้ปัญหาในคาบเรียนต่อไป อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.53$, S.D. =0.88 และ $\bar{X}=2.86$, S.D. =0.95)

2. ผลการศึกษาความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ตาราง 2 ความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (N=100)

รายการ	ผลการประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และกำหนดผลการเรียนรู้	4.84	.37	มากที่สุด
2. การกำหนดความคิดรวบยอดสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	4.15	.73	มาก
3. การหลอมรวมสาระการเรียนรู้สู่การออกหน่วยการเรียนรู้ที่เหมาะสม	4.86	.40	มากที่สุด
4. การกำหนดเวลา เหมาะสมกับกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้	3.81	.85	มาก
5. การกำหนดภาระงาน/ชิ้นงานได้เหมาะสมสอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด	4.56	.50	มากที่สุด
6. จัดทำแนวการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดภาระงาน/ชิ้นงานตามที่กำหนด	4.86	.35	มากที่สุด

รายการ	ผลการประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
7. การวัดและประเมินผลที่สอดคล้องและเหมาะสม	4.54	.50	มากที่สุด
8. ใช้สื่อนำเสนอสถานการณ์ปัญหา/เรื่องที่จะสอนได้อย่างน่าสนใจ	4.57	.50	มากที่สุด
9. การเลือกใช้สื่อที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์และชีวิตจริง	4.57	.50	มากที่สุด
10. เทคนิคการใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงแนวคิดอย่างหลากหลาย	4.56	.50	มากที่สุด
11. การคาดคะเนแนวคิดสำคัญของผู้เรียนในสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นจริง	3.93	.57	มาก
12. การอภิปรายเกี่ยวกับแนวคิด/ชิ้นงานเพื่อความเข้าใจร่วมกันของผู้เรียน	4.87	.37	มากที่สุด
13. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครอบคลุมความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	4.31	.72	มาก
14. สรุบทบทเรียน/ประเด็นปัญหา/แนวคิดเพื่อเชื่อมโยงให้เกิดองค์ความรู้	4.29	.74	มาก
15. ระบุประเด็นปัญหาและเสนอแนวทางการแก้ปัญหาในคาบเรียนต่อไป	4.75	.44	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.50	.36	มากที่สุด

จากตาราง 2 ความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.50$, S.D. =0.36) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การอภิปรายเกี่ยวกับแนวคิด/ชิ้นงานเพื่อความเข้าใจร่วมกันของผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.87$, S.D. =0.36) รองลงมาได้แก่ การหลอมรวมสาระการเรียนรู้สู่การออกหน่วยการเรียนรู้ที่เหมาะสม และจัดทำแนวการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดภาระงาน/ชิ้นงานตามที่กำหนด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.86$, S.D. =0.40, และ $\bar{X}=4.86$, S.D. =0.35 ตามลำดับ) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การกำหนดเวลาเหมาะสมกับกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ และระบุประเด็นปัญหาและเสนอแนวทางการแก้ปัญหาในคาบเรียนต่อไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.81$, S.D. =0.85)

3. ผลการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบวัดความรู้ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบวัดความรู้ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม (N=48)

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S. D.	P	df	t	Sig.
ก่อนการจัดกิจกรรม	48	30	21.10	2.33	70.35	47	36.66	.00
หลังการจัดกิจกรรม	48	30	26.79	2.35	89.31			

จากตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบวัดความรู้ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดกิจกรรม ($\bar{X}=21.10$, S.D. =2.33) คิดเป็นร้อยละ 70.35 และคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดกิจกรรม ($\bar{X}=26.79$, S.D. =2.35) คิดเป็นร้อยละ 89.31 จากผลการทดสอบโดยใช้ t-test Dependent พบว่า คะแนนหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการประเมินทักษะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ตาราง 4 ผลการประเมินทักษะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (N=48)

รายการ	ผลการประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านเป้าหมายการเรียนรู้			
1. ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบสอดคล้องสัมพันธ์กับมาตรฐานตัวชี้วัดที่กำหนดไว้	4.85	0.36	มากที่สุด
2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน มีความเชื่อมโยงกันอย่างเหมาะสม	4.81	0.39	มากที่สุด
3. ความคิดรวบยอด สาระสำคัญกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด มีความสอดคล้องกัน	4.81	0.39	มากที่สุด
4. กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	4.81	0.39	มากที่สุด
5. กำหนดเนื้อหาที่ใช้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์	4.96	0.20	มากที่สุด
6. ส่งเสริมให้เกิดแนวคิดที่ผู้เรียนต้องฝึกฝนด้วยตนเองและถูกต้อง	4.92	0.35	มากที่สุด
7. จัดลำดับเนื้อหาเหมาะสมกับระดับชั้นและธรรมชาติวิชา	4.65	0.60	มากที่สุด
8. จุดประสงค์สะท้อนเนื้อหาสาระและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.98	0.14	มากที่สุด
9. หลอมรวมสาระการเรียนรู้บูรณาการการรู้เท่าทันสื่อ สู่การออกหน่วยการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	4.81	0.39	มากที่สุด
10. หน่วยการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ เหมาะสมและมีรายละเอียดที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน	4.56	0.58	มากที่สุด
รวม	4.82	0.10	มากที่สุด
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ			
1. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	4.79	.41	มากที่สุด
2. กิจกรรมการเรียนรู้ครอบคลุมการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อ	4.63	.49	มากที่สุด
3. กิจกรรมมีความหลากหลาย สามารถนำไปจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้จริง	4.98	.14	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้สามารถนำผู้เรียนไปสู่การสร้างชิ้นงาน/ภาระงานได้	4.98	.14	มากที่สุด
5. กิจกรรมการเรียนรู้มีความครอบคลุมในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	4.98	.14	มากที่สุด
6. สื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรม มีความเหมาะสมกับเวลาและการนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	4.79	.41	มากที่สุด
7. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม ใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกบูรณาการการรู้เท่าทันสื่อในทุกขั้นตอน	4.81	.39	มากที่สุด

รายการ	ผลการประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
8. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับครูและระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง	4.81	.39	มากที่สุด
9. กิจกรรมการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้	4.94	.24	มากที่สุด
10. กิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์หรือคิดแก้ปัญหา	5.00	.00	มากที่สุด
รวม	4.87	.12	มากที่สุด
ด้านการประเมินผล/หลักฐานการเรียนรู้			
1. การประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	4.98	.14	มากที่สุด
2. การประเมินผลสามารถสะท้อนคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐาน/ตัวชี้วัดได้	5.00	.00	มากที่สุด
3. การประเมินผลตามสภาพจริงและสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/กิจกรรมการเรียนรู้	4.98	.14	มากที่สุด
4. การประเมินผลครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.77	.42	มากที่สุด
5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเพื่อนร่วมชั้นเรียน	4.98	.14	มากที่สุด
6. กำหนดภาระงานระหว่างเรียนที่ครอบคลุมมาตรฐาน/ตัวชี้วัด/จุดประสงค์	4.98	.14	มากที่สุด
7. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลมีความหลากหลายและเหมาะสม	4.79	.41	มากที่สุด
8. หลักฐานการเรียนรู้ปลายทาง เชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้	4.81	.39	มากที่สุด
9. หลักฐานการเรียนรู้/ชิ้นงาน /ภาระงาน มีความเหมาะสมกับ การประเมินผลการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้	4.94	.24	มากที่สุด
10. หน่วยการเรียนรู้ที่จัดทำกำหนดเวลาได้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.79	.41	มากที่สุด
รวม	4.90	.10	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.86	.08	มากที่สุด

จากตาราง 4 ผลการประเมินทักษะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = .08) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีทักษะอยู่ในระดับมากที่สุดด้าน โดยนักศึกษามีทักษะด้านการประเมินผล/หลักฐานการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = .10) รองลงมาได้แก่ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.87$ S.D. = .12) โดยด้านเป้าหมายการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = .12)

5. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ตาราง 5 ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (N=48)

รายการ	ผลการประเมิน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. กิจกรรมการพัฒนาสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และสอดแทรกในเนื้อหาได้หลากหลาย	4.79	.46	มากที่สุด
2. กิจกรรมการพัฒนาสร้างบรรยากาศที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.79	.46	มากที่สุด
3. กิจกรรมส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในการรู้เท่าทันสื่อในชีวิตประจำวัน	4.96	.29	มากที่สุด
4. กิจกรรมส่งเสริมให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนครู ชุมชน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.96	.29	มากที่สุด
5. ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์	4.83	.43	มากที่สุด
6. ได้ออกแบบกิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านวิชาการและการปฏิบัติตนให้รู้เท่าทันสื่อได้ตามความสนใจ และบริบทของสังคม	4.63	.57	มากที่สุด
7. ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม วางแผนการทำงานและการเรียนรู้ร่วมกัน	4.77	.52	มากที่สุด
8. ให้ช่วยเข้าใจการเชื่อมโยงของเนื้อหาในแต่ละเรื่องจากการจัดกิจกรรมบูรณาการ	4.58	.58	มากที่สุด
9. ช่วยให้นักเรียนสนใจกระบวนการการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนมากขึ้น	4.83	.38	มากที่สุด
10. กิจกรรมได้เชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริงเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้	4.77	.47	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.79	.23	มากที่สุด

จากตาราง 5 ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.79$, S.D.=0.23) เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและมีค่าสูงสุด ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในการรู้เท่าทันสื่อในชีวิตประจำวัน และกิจกรรมส่งเสริมให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนครู ชุมชน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.96$, S.D.=0.29) รองลงมาได้แก่ ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ และช่วยให้นักเรียนสนใจกระบวนการการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนมากขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.83$, S.D.=0.43, และ $\bar{X}=4.83$, S.D.=0.38 ตามลำดับ) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ให้ช่วยเข้าใจการเชื่อมโยงของเนื้อหาในแต่ละเรื่องจากการจัดกิจกรรมบูรณาการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.58)

อภิปรายผล

1. จากจุดประสงค์ที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาในการพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสังคมโลกปัจจุบันมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว เกิดองค์ความรู้ใหม่อยู่ตลอดเวลา ทำให้การแข่งขันด้านการรับรู้ข่าวสารข้อมูลมีความจำเป็นสำหรับชีวิต การดำเนินชีวิตย่อมต้องมีการเรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับสิ่งใหม่อยู่เสมอ การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นสาระเนื้อหาที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันและการ

สร้างภูมิคุ้มกันจากสื่อออนไลน์ในสังคมเครือข่ายต่างๆ จะทำให้ภูมิคุ้มกันสำหรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 1 มาตรา 8 ว่าการจัดการศึกษาให้ยึดหลักเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน และ มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) อีกทั้งยังสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ตาม วิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ ตาม หลักการของหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่พัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนให้มีความสามารถในการสื่อสาร รู้จักถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ มี ความสามารถด้านการคิด การสร้างองค์ความรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหา รู้จักการแสวงหาความรู้ ประยุกต์ใช้ความรู้ และสามารถใช้ทักษะชีวิตในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิต สามารถเรียนรู้ ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ นักศึกษาวิชาชีพครูซึ่งเป็นผู้ที่จะต้องมอบคุณความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการออกแบบการจัดการ เรียนรู้ การจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการเนื้อหาที่ใกล้ตัว เชื่อมโยงสู่โลกของความเป็นจริงอย่างเหมาะสมและ ถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน จึงควรได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามบทบาทของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา และ สอดคล้องกับแนวคิดของ Kemp et al (1994) กล่าวว่า การออกแบบการเรียนการสอนเป็นความสามารถพื้นฐาน ของความเป็นครูมืออาชีพ และเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะส่งผลต่อคุณภาพของนักศึกษาครู ดังนั้นการ เรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษาครูสามารถออกแบบการเรียนการสอนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและ เกิดคุณค่าต่อผู้เรียนและสังคมจึงเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนานักศึกษาครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ บุญข้า (2558) ที่ได้วิจัยรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนระดับ ประถมศึกษา พบว่า สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 7 สมรรถนะ คือ 1) สมรรถนะการพัฒนาตนเอง 2) สมรรถนะการทำงานเป็นทีม 3) สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ 4) สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน 5) สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน 6) สมรรถนะการวิเคราะห์และวิจัย และ 7) สมรรถนะการทำงานร่วมกับชุมชน

2. จากจุดประสงค์ที่ 2 ผลการประเมินสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยผู้วิจัยได้ประเมิน สมรรถนะทั้ง 3 ด้าน พบว่า นักศึกษามีคะแนนการทดสอบวัดความรู้ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การ รู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 มีทักษะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งการศึกษาได้ผลดังกล่าว ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ ผู้วิจัยได้นำเนื้อหาเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การวิเคราะห์ ตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ ตลอดจนการพัฒนาหลักสูตรในระดับต่างๆ ซึ่งเป็นเนื้อหาที่นักศึกษาเคยเรียนผ่าน มาแล้ว มาเป็นฐานในการออกแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ บูรณาการการรู้เท่า ทันสื่อ ทำให้นักศึกษามีฐานความรู้ในการเข้าร่วมกิจกรรมและบูรณาการความรู้ใหม่ได้อย่างลงตัว นักศึกษาได้ เรียนรู้และปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์เรียนรู้โดยตรงและมีพัฒนาการ การคิดที่เป็นระบบอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งกิจกรรมการพัฒนาเป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการที่มีการจัดลำดับขั้นตอน ตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ นักศึกษาเป็นผู้กำหนดเนื้อหาที่พบเจอในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นประเด็น การศึกษาที่เกิดจากความสนใจจากประสบการณ์จริงในชีวิตประจำวันมาใช้ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ โดย

สถานการณ์ปัญหาที่กำหนดไว้ในเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ นั้น จะเป็นเนื้อหาที่ควรต่อยอดให้การจัดกิจกรรมดำเนินการต่อไปอย่างมีความหมายทันยุคทันสมัย อีกทั้งได้นำแนวคิดที่เกิดจากการปฏิบัติที่เป็นวิธีปฏิบัติที่ดีจากกลุ่มมาเป็นแนวทางในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ เกิดการยอมรับและให้คุณค่าซึ่งกันและกันในการแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผลการปฏิบัติ สามารถออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่ง่ายต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน โดยเริ่มจากการมองตนเองที่เป็นการคิดเดี่ยวแล้วจึงเริ่มคิดและมองผู้อื่นที่กระบวนการเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ของเพียเจต์ (Piaget อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2550) ที่กล่าวว่าพัฒนาการเกิดขึ้นเมื่อบุคคลรับข้อมูลหรือประสบการณ์ใหม่เข้าไปสัมพันธ์กับความรู้เดิม คนทุกคนจะมีพัฒนาการเขาวนปัญญาไปตามลำดับขั้นจากการมีปฏิสัมพันธ์และประสบการณ์กับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ รวมทั้งการถ่ายทอดความรู้ทางสังคม และสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) ในหลักการจัดการศึกษาของโรเจอร์ส (Rogers อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2550) ว่าผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพและแรงจูงใจที่จะพัฒนาตนเอง ครูจึงควรสอนแบบชี้แนะช่วยเหลือผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้นำทางในการเรียนรู้ของตน สอดคล้องกับงานวิจัยของสมศักดิ์ บุญคำ (2558) ที่ได้วิจัยรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา พบว่า ครูผู้รับการพัฒนารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีสมรรถนะสูงขึ้นในทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัย วัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบัน ปัญหาในการพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการดังนี้

1.1 ควรส่งเสริมการบูรณาการกระบวนการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยใช้เนื้อหาในชุมชนและกิจกรรมการป้องกันเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคไม่ให้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้ประกอบการจากสื่อออนไลน์ แหล่งเรียนรู้ร่วมกับคนในชุมชนในการจัดการเรียนรู้

1.2 ควรส่งเสริมให้มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สื่อออนไลน์ และการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนและบุคคลที่สนใจสามารถใช้สื่อออนไลน์และเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์

1.3 ควรสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานสถานศึกษา ในการขยายผลการจัดทำหน่วยบูรณาการ การรู้เท่าทันสื่อ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการเลือกใช้สื่อหรือการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์แก่เด็กและเยาวชน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อสร้างสรรค์ และส่งเสริมการใช้สื่อออนไลน์และเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ เช่น การพัฒนาสื่อสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการคิด ตระหนักรู้เกี่ยวกับการรับสื่อและการสื่อสารเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่เหมาะสม

2.3 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการรู้เท่าทันสื่อสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- โตมร อภิวันทนากร. (2552). *คิดอ่าน ปฏิบัติการเท่าทันสื่อ คู่มือสำหรับจัดกระบวนการและกิจกรรมเพื่อพัฒนาเยาวชนรู้ทันสื่อ*. กรุงเทพฯ: แผนงานสื่อสร้างสุขภาวะเยาวชน, สำนักงานกองทุน สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ทิศนา แคมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล. (2549). *การค้นคว้าและวิเคราะห์เจาะลึก Competency ภาควิชาปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: เอชอาร์ เซ็นเตอร์.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ บริษัท ตาตาพับลิเคชั่น จำกัด.
- สมศักดิ์ บุญคำ. (2558). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- Dudgeon, C. (1995). *Creating and sustaining learning communities*. Essay presented to Nova Southeastern University as partial criteria for the Programs for Higher Education Scholars Program, Fort Lauderdale, FL. (ERIC Document Reproduction Service No. ED386118).
- DuFour, R. (2004). What is a professional learning community? *Educational leadership*, 61(8), 6-11,
- DuFour, R., & Eaker, R. (1998). *Professional learning communities at work: Best practices for enhancing student achievement*. Bloomington, IN: National Education Service.
- Kemp, J. E., Morrison, G. R., & Ross, S. V. (1994). *Design effective instruction*. New York: Macmillan.
- McClelland, D. (1973). *Testing for Competency Rather than for Intelligence American Psychologist*. p.80. New York: Association Press.
- Potter, W. J. (2004). *Theory of media literacy: A Cognitive approach*. California USA: Sage Publications.
- Silverblatt, A. & Eliceiri, E. M. E. (1997). *Dictionary of Media Literacy*. Greenwood.
- Spencer, L.M., & Spencer, S.M. (1993). *Competencies at Work: Model for Superior Performance*. Wiley New York.